

PATRICK ROTHFUSS

VĖJO VARDAS

*Man „Vėjo vardas“ yra pati įtaigiausia maginės fantastikos knyga
nuo tų laikų, kai Tolkienas parašė „Žiedų valdovą“.*

TYTO ALBA

Denis Scheck Druckfrisch, ARD

PATRICK ROTHFUSS

VĖJO
VARDAS

R O M A N A S

Iš anglų kalbos vertė

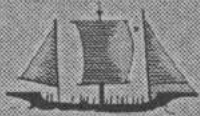
Aidas Jurašius

VILNIUS 2011

**Keturi civilizācijas
kampi**

SELDA

Ralienas

SANDRAUGA

Anilinas

Universitetas

Imrè

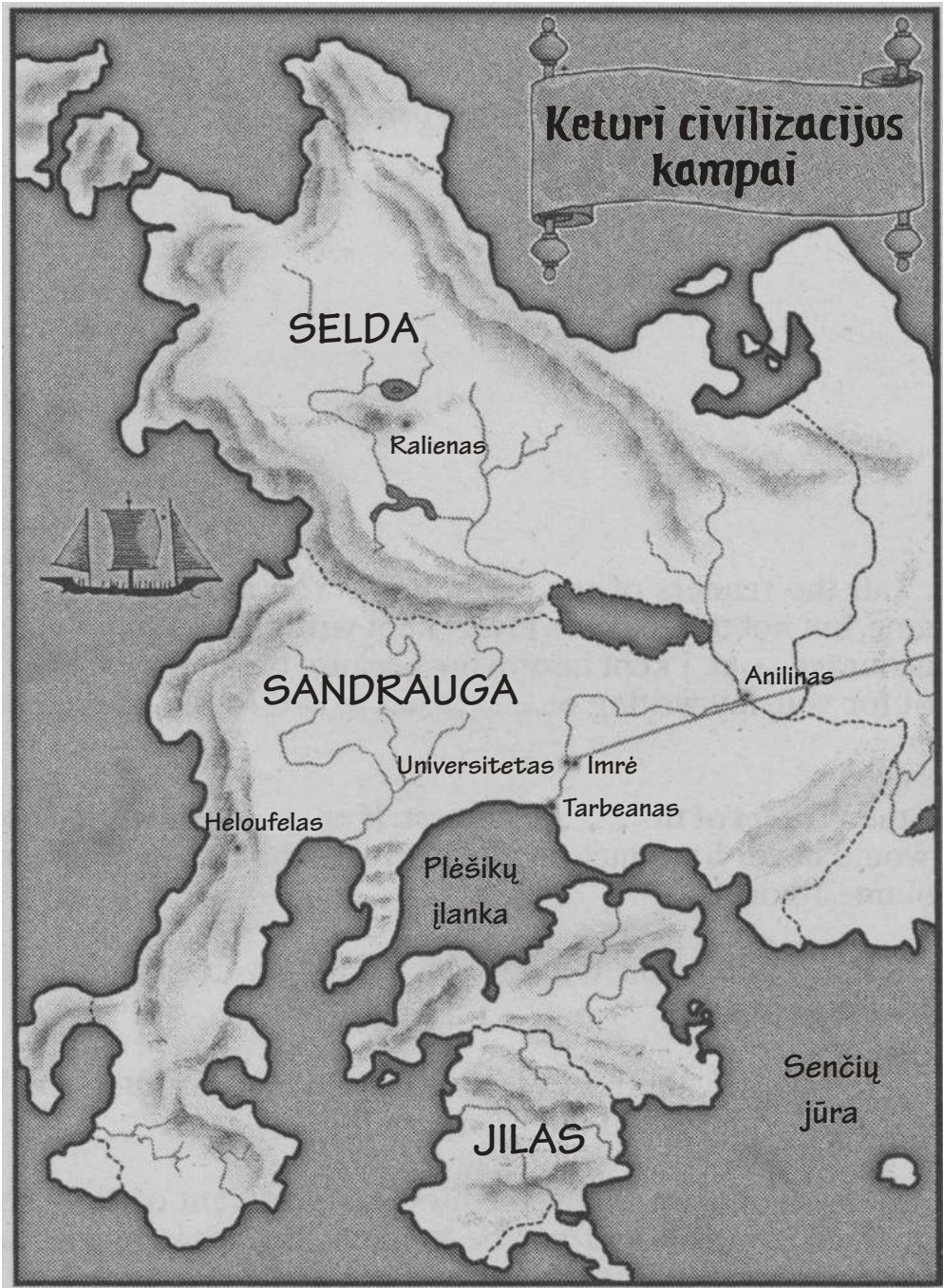
Heloufelas

Tarbeanas

Plēšiku
īlanka

JILAS

Senčiu
jūra

Vieta demonams

Parbloškimdienio vakarą „Pakelakmenio“ smuklėje susirinko įprastinė draugija. Tai buvo vos penketas vyrų, tačiau ir tokį būrelį „Pakelakmenis“ senokai bematė – tokie jau stoji laikai.

Senasis Kobas kaip visad buvo pasiruošęs pasakoti įdomią istoriją arba duoti naujingą patarimą. Kiti prie baro sėdintys vyrai tik gurkšnojo ir klausėsi. Už durų į vidines patalpas niekieno nematomas stovėjo jaunas smuklininkas ir šypsodamasis klausėsi jau daugybę sykių girdėtos istorijos.

– Kai Taborlinas Didysis prabudo, susivokė esąs užrakintas aukštame bokšte. Iš jo atėmė kardą ir visus daiktus: raktą, monetą, žvakę – viską. Bet, žinot, blogiausia buvo ne tai... – Kobas reikšmingai nutilo. – Ant sienos kabančios lempos degė mėlyna liepsna!

Grehemas, Džeikas ir Šepas linktelėjo. Visi trys buvo užaugę klausydami Kobo istorijų ir nepaisydami jo patarimų.

Kobas išmeigė akis į naujaisią ir dėmesingiausiai mažos savo auditorijos narį – kalvio pameistrį:

– Ar žinai, ką tai reiškia, berniuk?

Visi čionykščiai kalvio pameistrį vadino berniuku, nors jis buvo juos praaugęs per visą delną. Tokie jau tie miesteliai: būsi „berniuku“, kol neapželsi barzda arba nesugurinsi kam nors nosies.

Berniukas lėtai linktelėjo.

– Čandrianai.

– Taip, – tarė Kobas. – Čandrianai. Visi žino, kad mėlyna liepsna yra vienas iš jų ženklų. Taigi dabar Taborlinas buvo...

– Bet kaip jie surado jį? – pertraukė Kobą berniukas. – Ir kodėl nenužudė, jei turėjo galimybę?

– Patylėk, viską sužinosi pabaigoj, – tarė Džeikas. – Tiesiog leisk jam pasakoti.

– Liaukis, Džeikai, – įsikišo Grehemas. – Berniukas paprasčiausiai smalsauja. Geriau pakelk savo bokalą.

– Kad jis jau tuščias, – suniurnėjo Džeikas. – Norėčiau dar, bet smuklininkas, matyt, dar diria žiurkes virtuvėj. – Jis dusliai trinktelėjo tuščiu bokalu į raudonmedžio barą ir sušuko: – Ei! Čia yra ištroškusių!

Pasirodė penkiais dubenėliais troškintos mėsos ir dviem šiltais duonos kepaliukais nešinas smuklininkas. Patiekęs valgi, jis skubiais, bet tiksliais judesiais vėl pripylė alaus į Džeiko, Šepo ir Senojo Kobo bokalus.

Kuriam laikui istorijos pasakojimą teko atidėti, nes vyrai ėmėsi vakarienės. Senasis Kobas sukirto savo troškinį su užkietėjusio viengungio apetitu. Kiti dar pūtė į savo dubenėlius, o jis jau prarijo paskutinį duonos kąsnį ir tęsė pasakojimą:

– Dabar Taborlinui reikėjo sugalvoti, kaip iš ten pabėgti, bet apsižvalgęs jis pamatė, kad jo kamera be durų. Ir langų. Jį supo tik nugludinto, kieto akmens sienos. Iš tokios kameros joks žmogus nepabėgtų. Bet Taborlinas žinojo visų daiktų vardus, todėl visi daiktai jam pakluso. Jis įsakė akmeninei sienai: „Atsiverk!“ – ir ji atsivėrė. Suplyšo lyg popierius, o pro tą tarpą Taborlinas išvydo dangų ir įkvėpė saldaus pavasario oro. Jis priėjo prie krašto, pažvelgė žemyn ir nė akimirkos nedvejodamas žengė į priekį, nors po kojom tebuvo oras...

Berniukas išpūtė akis:

– Negali būti!

Kobas rimtai linktelėjo:

– Taborlinas krito, bet neužsimušė. Juk žinojo vėjo vardą, tad šis jam pakluso. Taborlinui įsakius, vėjas apglėbė jį ir atsargiai nuleido ant žemės tarsi pūkelį. Netgi pastatė ant kojų, ir taip švelniai, kad švelniau net motina nepabučiuotų. Tuomet Taborlinas apsičiupinėjo pradurtą šoną ir pamatė, kad ten, kur buvo žaizda, neliko net įbrėžimo. Galimas daiktas, jam tiesiog pasisekė, – Kobas mėsliai patapšnojo sau per nosį. – O gal viskas dėl amuleto, kurį jis nešiojo po marškiniais.

– Kokio amuleto? – karštai paklausė berniukas pilna burna troškinio.

Senasis Kobas atsilošė kėdėje, džiaugdamsis, kad gali toliau rutulioti istoriją.

– Prieš kelias dienas Taborlinas buvo sutikęs kelyje skardininką. Ir nors pats beveik neturėjo ko valgyti, pasidalijo su tuo seniu savo pietumis.

– Labai protingai pasielgė, – tyliai sukuždėjo berniukui Grehemas. – Visi žino: „Skardininkai už gera atsimoka dvigubai.“

– Ne, ne, – suniurnėjo Džeikas. – Iš tikrųjų sakoma taip: „Skardininko paklausysi – labo dvigubai įgysi.“

Tuomet pirmą kartą tą vakarą prabilo smuklininkas.

– Tiesą pasakius, praleidot daugiau nei pusę, – tarė jis stovėdamas tarpduryje už baro:

*Skoloj nelieka skardininkas niekada:
Tu vieną kartą gausi tai, kas turguj suderėta,
Atlygins dvigubai, jei bus pagalbos ištiesta ranka,
Už apgavystę tau bus trigubai atsimokėta.*

Prie baro sėdintys vyrai apstulbę sužiuro į Koutą. Jie ateidavo į „Pakelakmenį“ kiekvieno parbloškimdienio vakarą ir smuklininkas niekad iki šiol nebuvo įsiterpęs į jų pokalbius. O ir ko jam kišti trigraši? Juk gyvena šiame miestelyje vos metus ar kiek daugiau. Jis vis dar svetimas. Štai kalvio pameistrys čia nuo vienuolikos metų, o vis tiek tebėra „berniukas iš Renišo“, lyg Renišas būtų kokia nors tolima, svetima šalis, o ne miestelis mažiau kaip už trisdešimties mylių nuo čia.

– Kažkada girdėjau taip sakant, – tarė Koutas, kad nutrauktų įsivyravusią nejaukią tylą.

Senasis Kobas linktelėjo, paskui atsikosėjo ir tęsė savo istoriją:

– Tas amuletas buvo vertas viso kibiro auksinių noblių, bet atsidėkodamas už Taborlino gerumą skardininkas pardavė jį vos už tris skatikus: geležinį, varinį ir sidabrinį. Amuletas buvo juodas kaip žiemos naktis ir šaltas kaip ledas, bet jam kabant ant kaklo Taborlinui negalėjo pakenkti nei demonai, nei jokios kitos blogio išperos.

– Šiais laikais daug atiduočiau už tokį daiktą, – niūriai tarė Šepas.

Tą vakarą jis daugiau gerė nei kalbėjo. Visi žinojo, kad kažkas negera nutiko jo ūkyje paskutinę degimdienio naktį, bet čia susirinkusieji buvo geri Šepo draugai, tad suprato, kad nereikia jo spausti viską iškloti. Juk vakaras tik įsibėgėja, o ir galvos dar visai blaivios.

– O kas nenorėtų? – išmintingai pastebėjo Senasis Kobas ir gerokai truktelėjo iš bokalo.

– Aš ir nežinojau, kad čandrianai – demonai, – tarė berniukas. – Buvau girdėjęs...

– Jie ir nėra demonai, – ryžtingai atsakė Džeikas. – Tai pirmieji šeši žmonės, kurie atsisakė rinktis Teilu kelio pusę ir už tai jis prakeikė juos, pasmerkdamas amžinoms klajonėms...

– Ar čia tu pasakoji šią istoriją, Džeikobai Volkeri? – griežtai paklausė Kobas. – Jeigu taip, tęsk toliau, mielai paklausysiu.

Abu vyrai ilgai varstė vienas kitą rūščiais žvilgsniais, galiausiai Džeikas nusuko akis, o jo neaiškų burbtelėjimą, matyt, reikėjo suprasti kaip atsiprašymą.

Kobas vėl pasisuko į berniuką.

– Tai ir yra čandrianų paslaptis, – paaiškino jis. – Iš kur jie atsirado? Kur jie dingsta po savo kruvinų darbelių? Ar tai žmonės, kurie pardavė savo sielas? O gal demonai? Dvasios? Niekas nežino. – Kobas pervėrė Džeiką paniekinamu žvilgsniu. – Nors kiekvienas puskvaišis *tvirtina*, kad žino...

Čia pokalbis virto rietenomis dėl čandrianų prigimties ir ženklų, pagal kuriuos budrus žmogus gali juos atpažinti, taip pat dėl to, ar galėjo amuletas apsaugoti Taborliną nuo plėšikų, pasiutusių šunų ir kritimo nuo arklio. Atmosfera vis labiau kaito, bet staiga su trenksmu atsivėrė lauko durys.

– Pačiu laiku, Karteri, – atsisukęs į jį sušuko Džeikas. – Paaiškink tam prakeiktam kvailiui, kuo skiriasi demonas nuo šuns. Visi ži... – Džeikas užsikirto nebaigęs sakinio ir puolė prie durų. – Dėl Viešpaties kūno, kas tau nutiko?

Karteris žengė į lempos šviesą, išvydome išblyškusį ir krauju išteptą jo veidą. Prie krūtinės jis spaudė seną gūnią. Nešulys buvo keisto pavidalo ir nepatogus nešti, tarsi Karteris ten būtų suvyniojęs krūvą pagalių.

Atėjusiojo bičiuliai pašoko nuo kėdžių ir nuskubėjo prie jo.

– Viskas gerai, – tarė Karteris, lėtai eidamas į bendrą salę. Jo akys buvo paklaikusios kaip išgąsdinto arkliaus. – Man viskas gerai. Viskas gerai.

Jis numetė susuktą gūnią ant artimiausio stalo, ir ryšulys bumbtelėjo į medinį paviršių taip, lyg būtų prikraitas akmenų. Karterio drabužiai buvo skersai išilgai suraižyti. Jo pilki marškiniai plaikstėsi kaip skarmalai, kai kur tamsiu raudoni persunkta medžiaga buvo prilipusi prie odos.

Grehemas, bandydamas pasodinti jį ant kėdės, kalbėjo:

– Dievo motina! Sėskis, Karteri. Kas tau nutiko? Sėsk.

Karteris atkakliai purtė galvą:

– Juk sakiau tau, viskas gerai. Aš nesunkiai sužeistas.

– Kiek jų buvo? – paklausė Grehemas.

– Vienas, – atsakė Karteris. – Bet ne tai, ką jūs manote...

– Prakeikimas, Karteri, – sušuko Senasis Kobas, pratrūkęs pykčiu, koks leistinas tik giminaičiams ir artimiausiems draugams. – Kiek kartų aš tau sakiau, kad nebegali dabar važinėti vienas. Netgi iki Beidino. Tai nesaugu.

Norėdamas nuraminti senį Džeikas uždėjo jam ant peties ranką.

– Tiesiog atsisėsk, – pakartojė Grehemas, bandydamas nuvesti Karterį prie kėdės. – Ir nusivilk marškinius – apiplausim žaizdas.

Karteris vėl papurtė galvą:

– Man viskas gerai. Šiek tiek kliuvo, bet čia daugiausia Nelės kraujas. Jis šoko tiesiai ant jos. Nužudė ją per dvi mylias nuo miesto, už Senakmenių tilto.

Po šių žodžių trumpam įsivyravo slogi tylą. Kalvio pameistrys užjaučiamai uždėjo ranką Karteriui ant peties:

– Prakeikimas. Juk ji buvo švelni kaip ėriukas. Niekad nebandydavo kandžiotis ar spardyti, kai atveddavai kaustyti. Geriausias miesto arklis. Prakeikimas. Aš... – jis nutilo ir apsidairė lyg ieškodamas pagalbos. – Prakeikimas. Net nežinau, ką besakyti.

Kobas galiausiai nusikratė Džeiko globos ir vėl pratrūko.

– Juk sakiau tau, – kartojo jis, grūmodamas Karteriui pirštu. – Šiais laikais pilna žmonių, kurie nužudytų ir dėl kelių skatikų, o ką jau kalbėti apie arklį ir vežimą. Ką tu dabar darysi? Pats įsikinkysi?

Stojė neįjauki tylą. Džeikas ir Kobas varstė vienas kitą akimis, o kiti, nežinodami, kaip paguosti draugą, regis, apskritai prarado kalbos dovaną.

Pro tylinčius vyrus atsargiai prasispraudė smuklininkas ir ėmė krauti ant stalo atšineštus reikmenis: dubenį karšto vandens, žirkles, skiautę švarios drobės, kelis stiklinius butelius, adatą ir kamuoliuką ketguto.

Patrick Rothfuss (Patrikas Rotfusas; g. 1973 m.) – amerikiečių autorius; jo pirmoji knyga „Vėjo vardas“ tik išėjusi sukėlė ažiotažą tarp maginės fantastikos skaitytojų; šiuo metu ji pelnytai atsiduria vienoje gretoje su „Žiedų valdovo“ trilogija.

„Vėjo vardas“ – tai keliaujančių aktorių sūnaus Kvouto istorija. Jo šeima ir visą trupę ištinka baisi ir netikėta mirtis. Vienintelis gyvas likęs berniukas apie kruvinas žmogžudystes žino tik tiek, kad neganda susijusi su labai senu, į užmarštį nugrimzdusiu mitu. Jo tėvai mirė, „...nes dainavo visai nederamas dainas“. Tačiau kas tie paslaptieji čandrianai, žudikai, apie kuriuos draudžiama netgi dainuoti ir kurių pasirodymą lydi mėlyna liepsna? Kad galėtų priartėti prie paslapties, Kvoutas pasiryžęs viskam. Jis gyvena kaip valkata Tarbeano gatvėse, kol įstengia pakliūti į Arkanumą, magijos universitetą. Tokio jauno ir gabaus studento universiteto sienos seniai neregėjo. Tačiau Kvoutas – ne tik gabus, bet ir išdidus, įžūlus, be to, labai neturtingas. Skandalai ir konfliktai, siekis bet kokia kaina išlikti universitete ir viltys priartėti prie čandrianus gaubiančios paslapties susipina su netikėtai atėjusia meile.

Jį vadino Kvoutu Paslaptinguoju, Kvoutu Bekrauju, Karaliaus Žudiku; jis pagrobė princesę iš milžinkapiuose miegančių karalių. Jis sudegino Trebono miestą. Jis praleido naktį su Feluriana ir išėjo nepraradęs nei sveiko proto, nei gyvybės. Jį išmetė iš universiteto, kai buvo tokio amžiaus, kokio dauguma įstoja. Jis mėnesioje vaikščiojo takais, apie kuriuos kiti bijo kalbėti vidurdienį. Jis kalbėjosi su dievais, mylėjo moteris ir rašė dainas, kurios pravirkdydavo menestreliaus. Bet visa tai jo dar tik laukia... O kol kas jaunas Kvoutas trokšta mokytis senosios magijos, leidžiančios valdyti ugnį ir žaibą. Trokšta sužinoti vėjo vardą.

Raudonplaukis Kvoutas sėkme ir gabumais galėtų varžytis su Hariu Poteriu, o narsa ir šlove – su Frodu. Tai pasakojimas apie žinių troškimą, magiją, paslaptis, mirtį ir meilę.

ISBN 978-9986-16-828-7

TYTO ALBA

www.tytoalba.lt